

Tuottavuuslautakunta 2020

Tuottavuus ja kilpailukyky Suomessa

Mistä kilpailukyky syntyy ja mihin sitä tarvitaan?

Tuottavuuslautakunnan 2. raportin julkistus

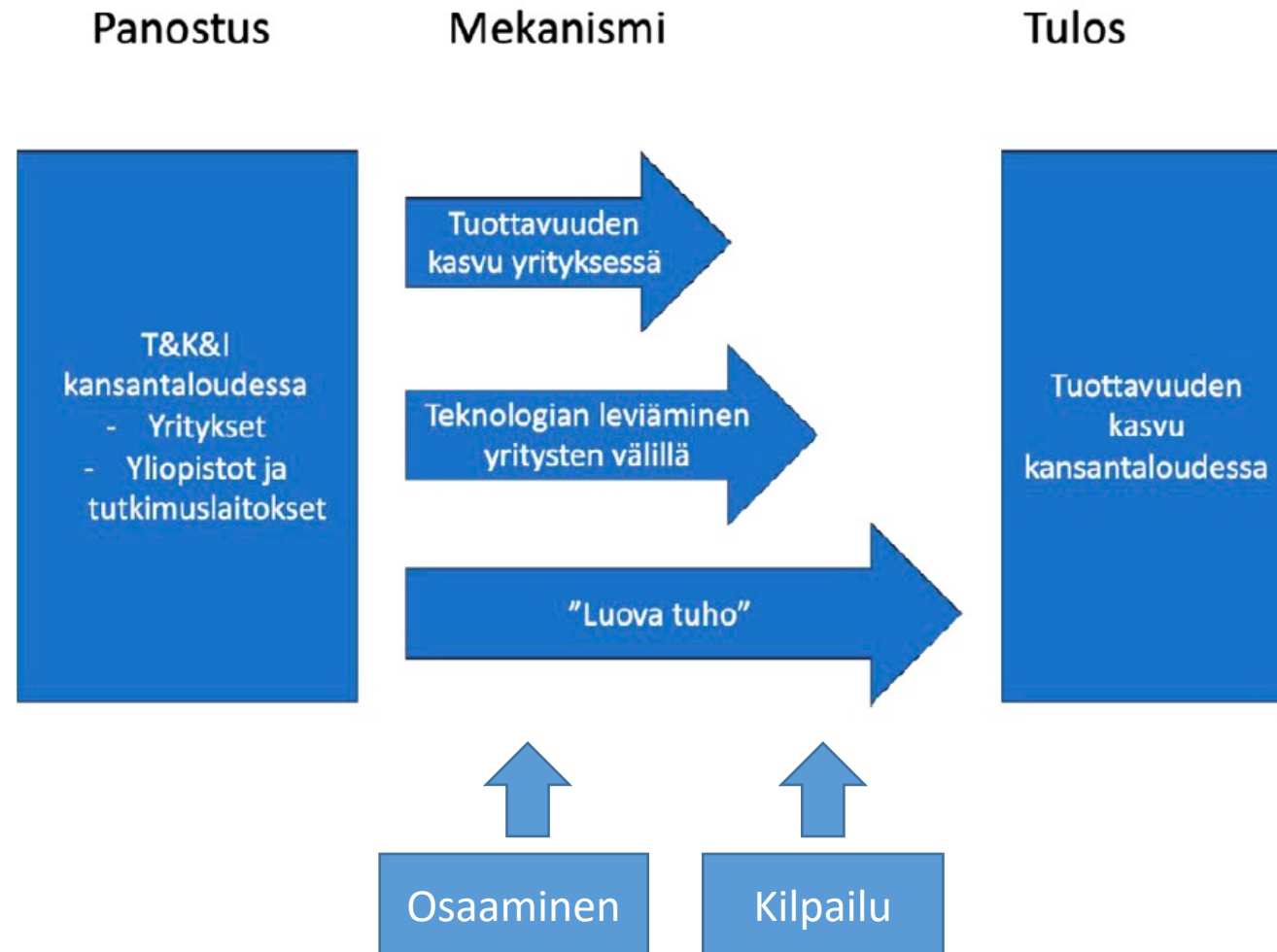
- Tilaisuuden avaus, alivaltiosihteeri **Petri Peltonen**, työ- ja elinkeinoministeriö
- Lautakunnan esitykset
- Kommenttipuheenvuorot
 - ennustepäällikkö, **Meri Obstbaum**, Suomen Pankki
 - johtaja **Pekka Lindroos**, työ- ja elinkeinoministeriö
 - professori **Jouko Vilmunen**, Turun yliopisto, Talouspolitiikan arviointineuvoston pj.
 - työelämäprofessori **Vesa Vihriälä**, Helsinki Graduate School of Economics
- Kysymyksiä ja vastauksia

Tuottavuuslautakunta 2020

Tuottavuuskasvun lähteet, mekanismi ja viiveet

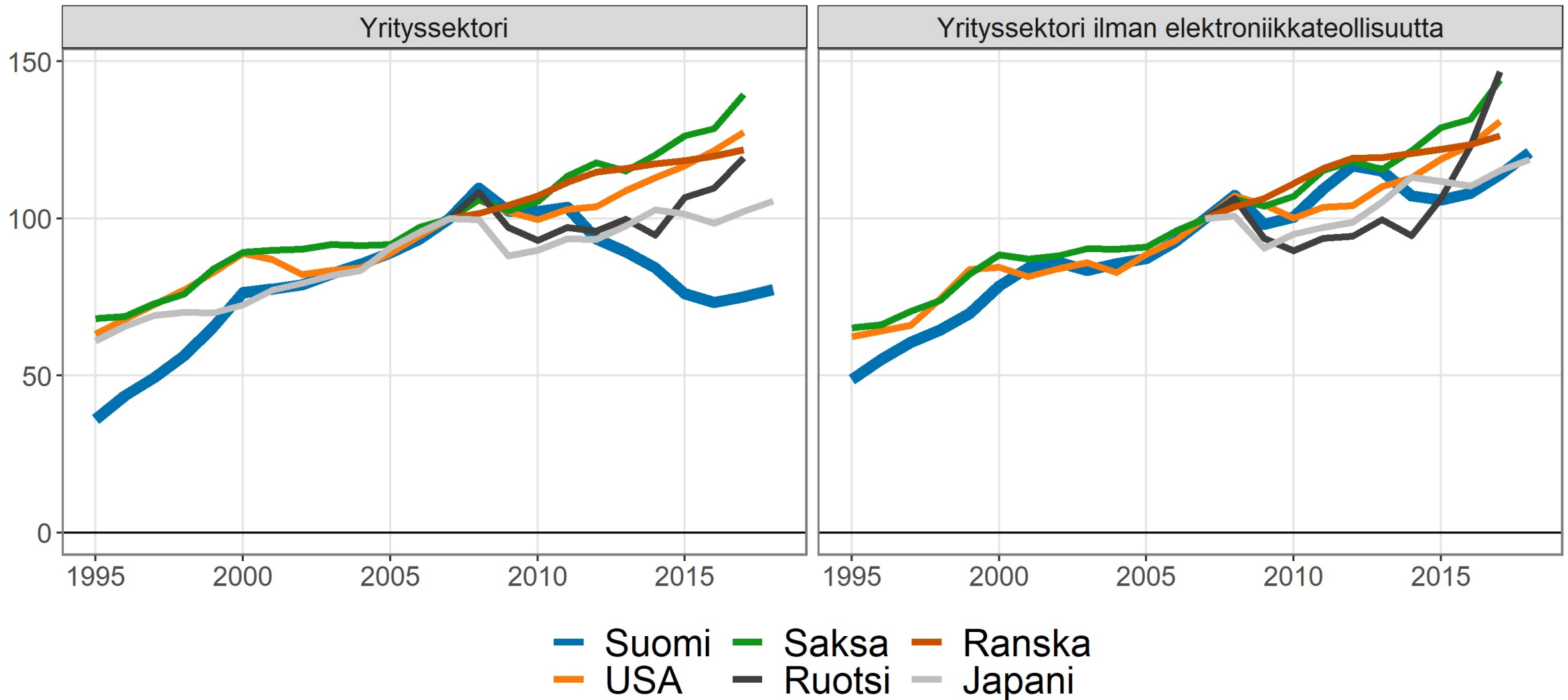
Mika Maliranta

T&K&I-panostus vaikuttaa kansantalouden tuottavuuteen useiden mekanismien kautta. Niihin sisältyy erilaisia viiveitä ja vaativat erilaisia täydentäviä tekijöitä

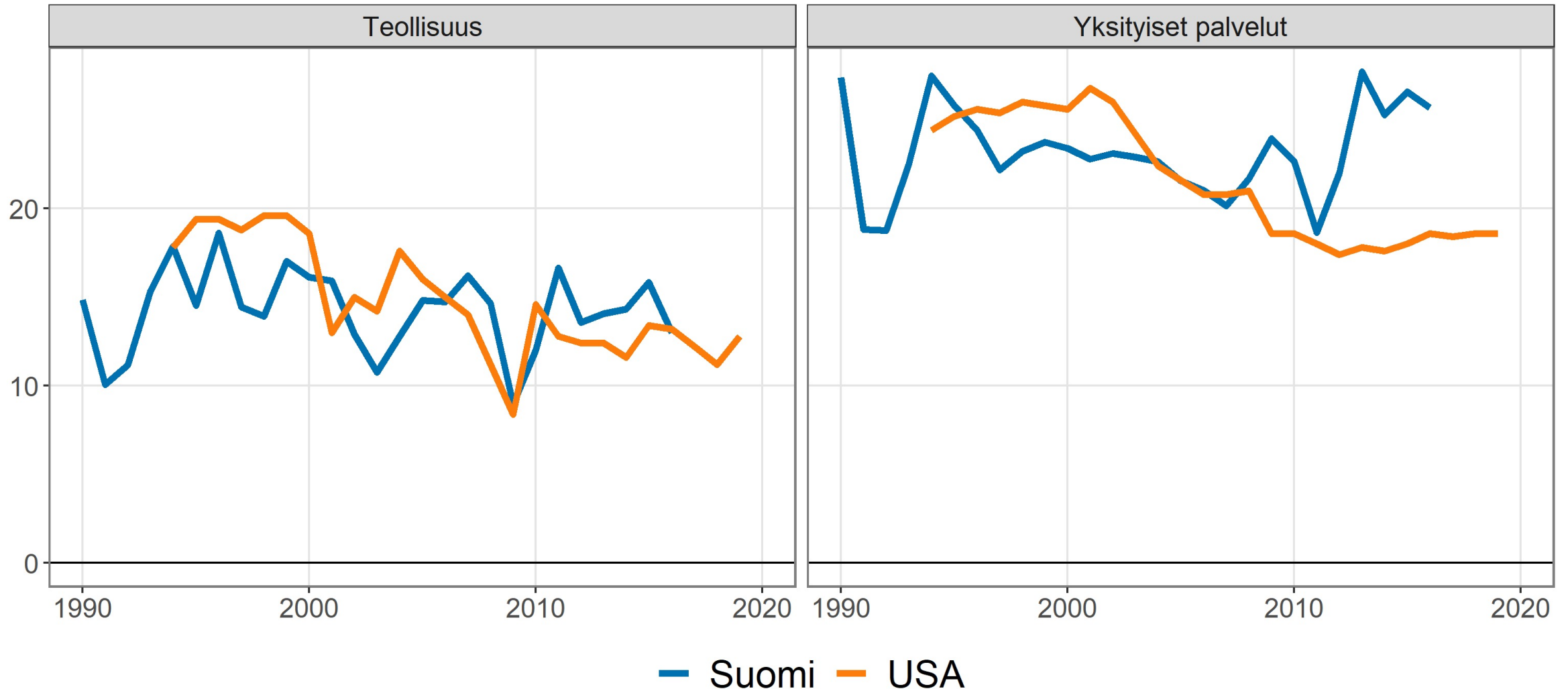
Yritysten reaaliset t&k-panostukset

Vuosi 2007 = 100

Työpaikkarakenteiden uudistuminen

Työpaikkojen ”ylimääräinen” uudelleenkohdentuminen toimipaikkatasolla (%)

Tuottavuuslautakunta 2020

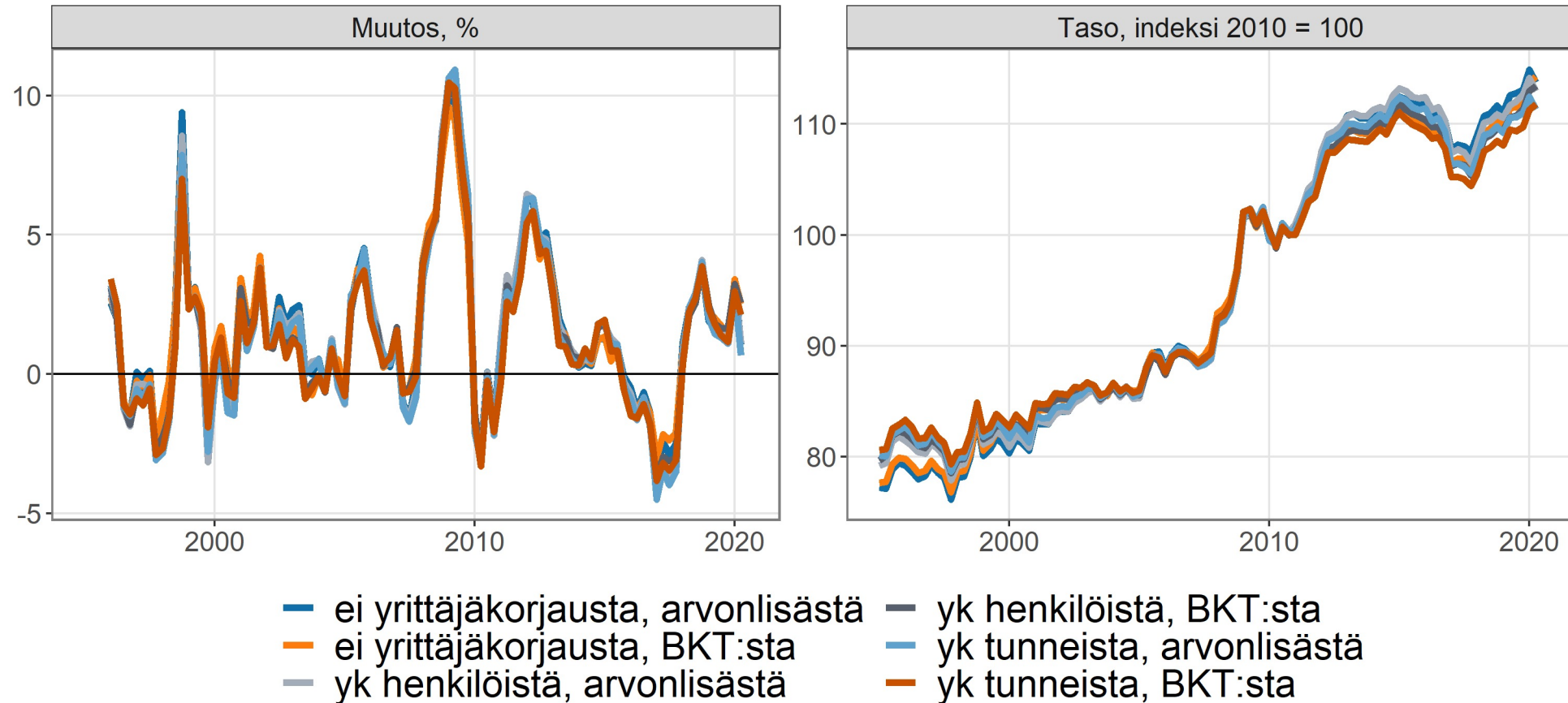
Työn kustannuksen indikaattorit

Ilkka Kiema

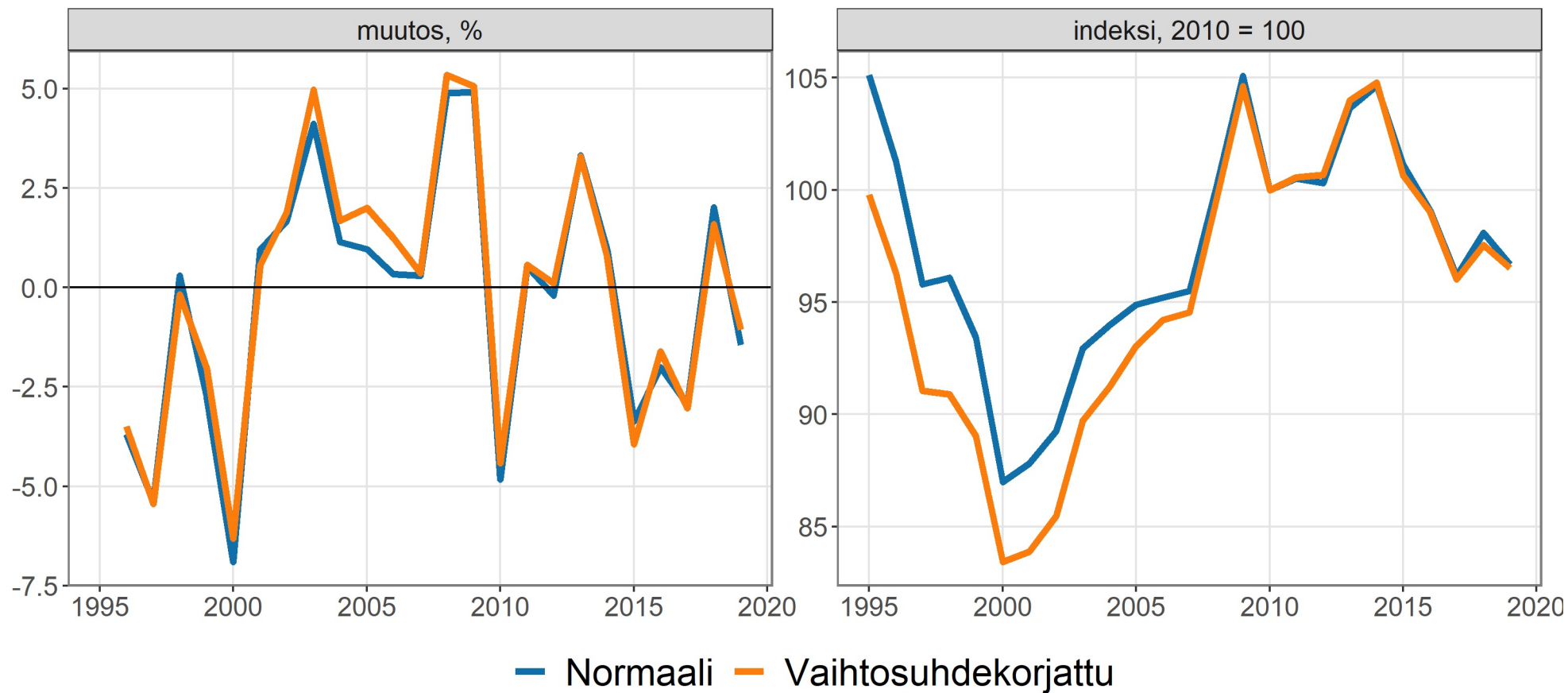
Työn kustannuksen indikaattoreita

VALINTA	Vaihtoehtoja	Kommentti
(KANSALLISEN) INDIKAATTORIN TYYPPI		
Hinta- tai kustannusmuut- tuja	Työkustannus Yksikkötyökustannus Yleinen hintataso Vientihinta (Nimellinen tai reaalinen) efektiivinen valuuttakurssi	Työkustannukset ja yksikkötyökustan- nukset voidaan laskea työntekijää tai työtuntia kohden
Talouden sektori	Koko talous Avoin sektori Tehdasteollisuus	
Frekvenssi	Vuosittainen Neljännesvuosittainen	
Perusvuosi		Perusvuoden valinta on välttämätön in- deksilukujen tasovertailuissa

Suomen nimellisten yksikkötyökustannusten indikaattoreita

Suomen tavallinen ja vaihtosuuhdekorjattu yksikkötyökustannusindeksi

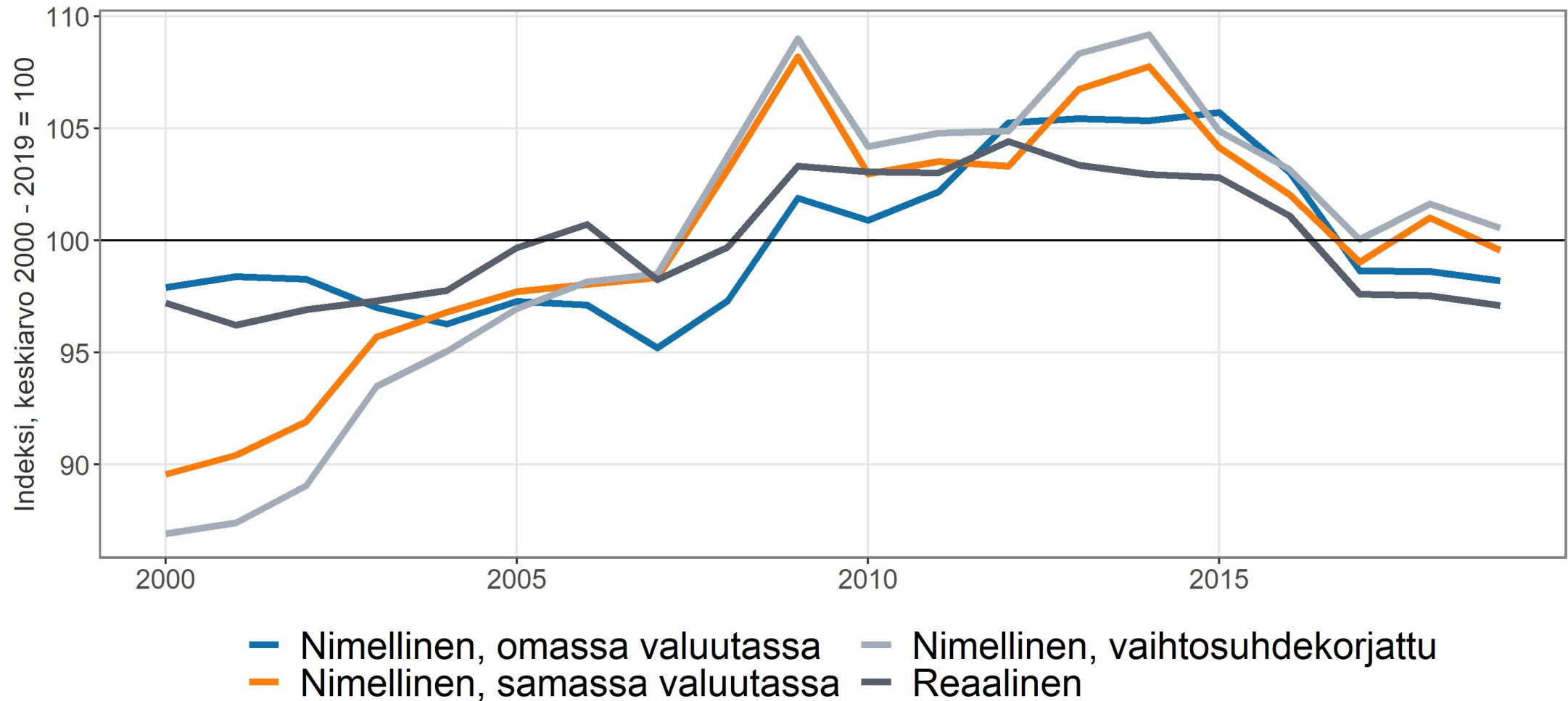

Tuottavuuslautakunta 2020

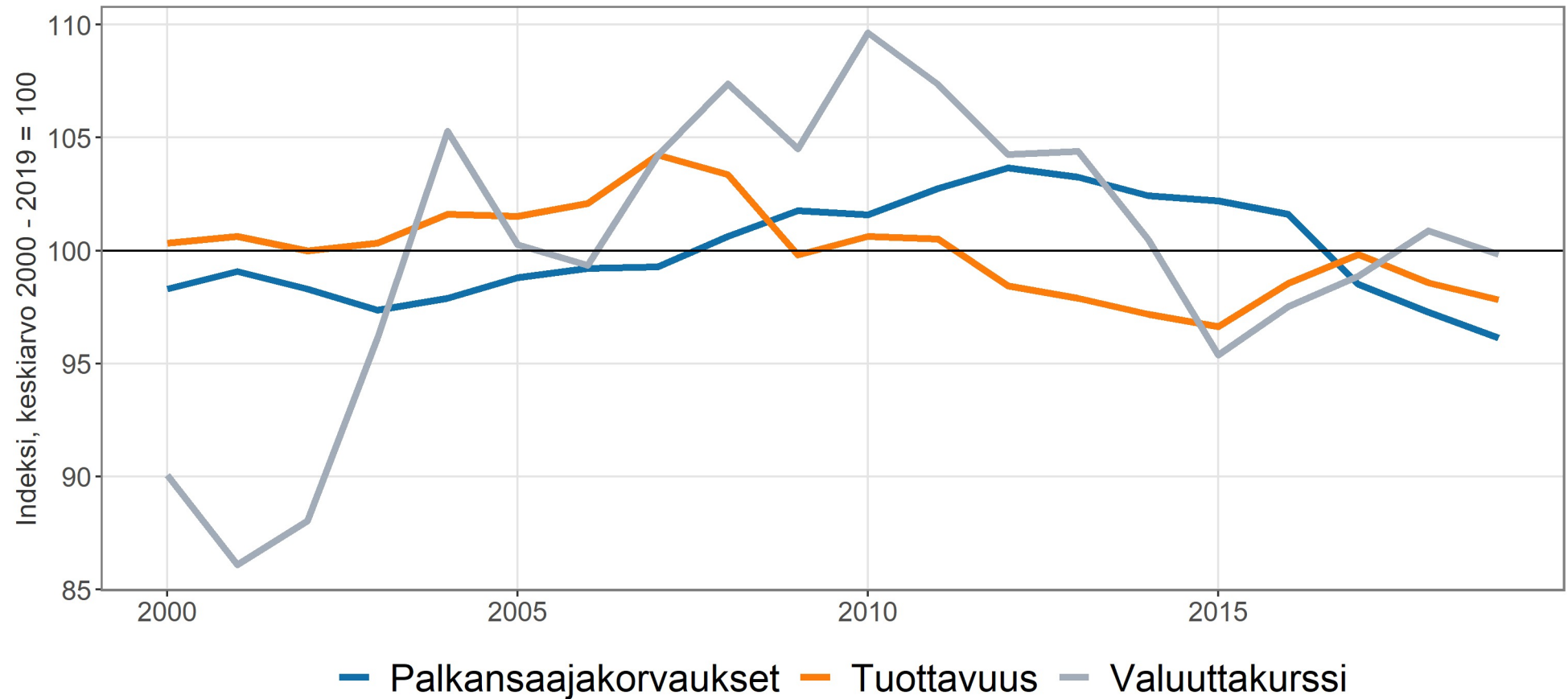
Suomen kustannuskilpailukyvyn kehitys

Janne Huovari

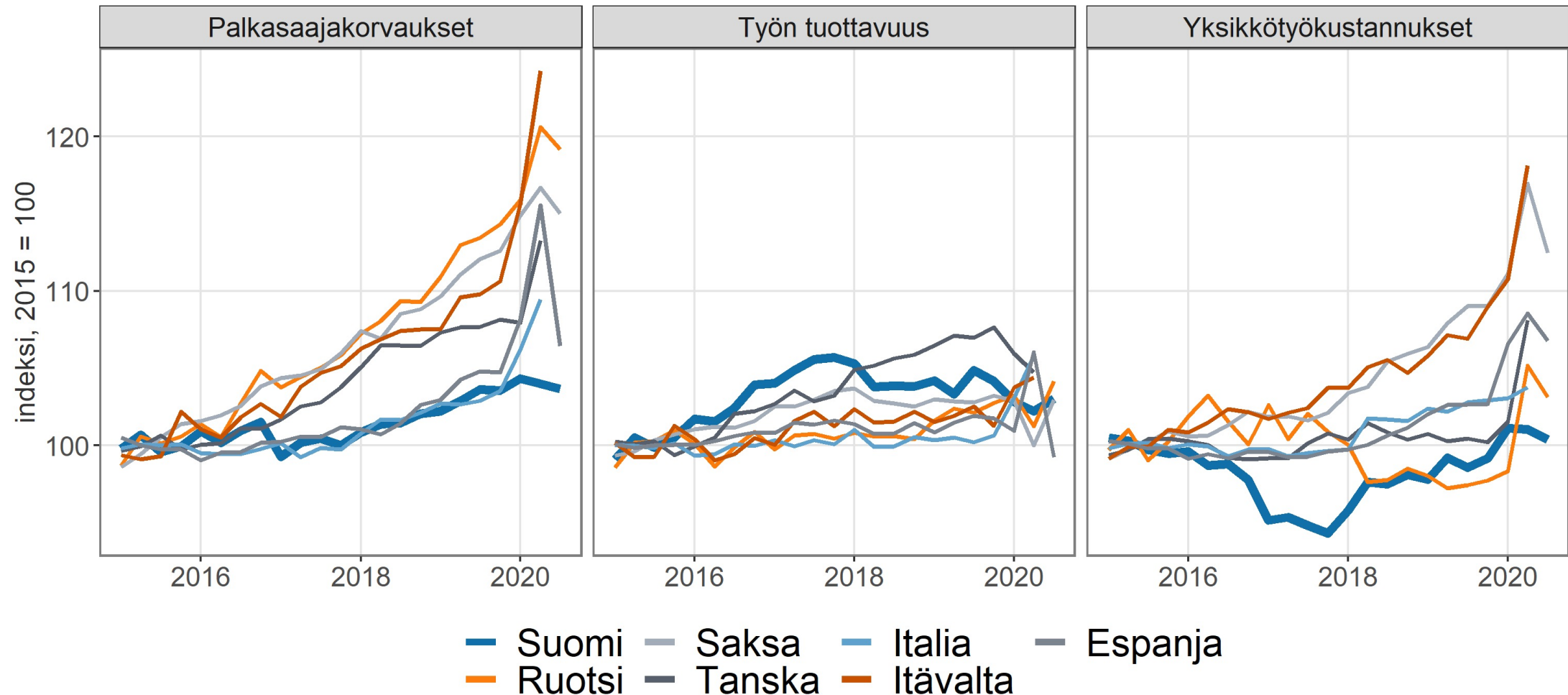
Suhteelliset yksikkötyökustannukset likimain pidemmän aikavälin keskiarvossa

Kustannuskilpailukykyä paransivat 2015-2017 palkat, tuottavuus ja valuuttakurssi

Koronan suuri vaikutus yksikkötyökustannuksiin ei kerro todellisesta kilpailukyvyn muutoksesta

Koronan vaikutus pidemmällä aikavälillä

- Pitkittyvällä työttömyydellä monia negatiivisia vaikutuksia.
- Inhimillisen pääoman rapautuminen heikentää tuottavuutta.
- Investointien väheneminen hidastaa pääomakannan uudistumista.
- Uudelleen allokaation tarve ja innovatiivisten yritysten selviytyminen.
- Pitkäkestoinen kysynnän puute vaikuttaa tarjontaan negatiivisesti.
- Uuden teknologian käyttöönotto nopeutunut.

Tuottavuuslautakunta 2020

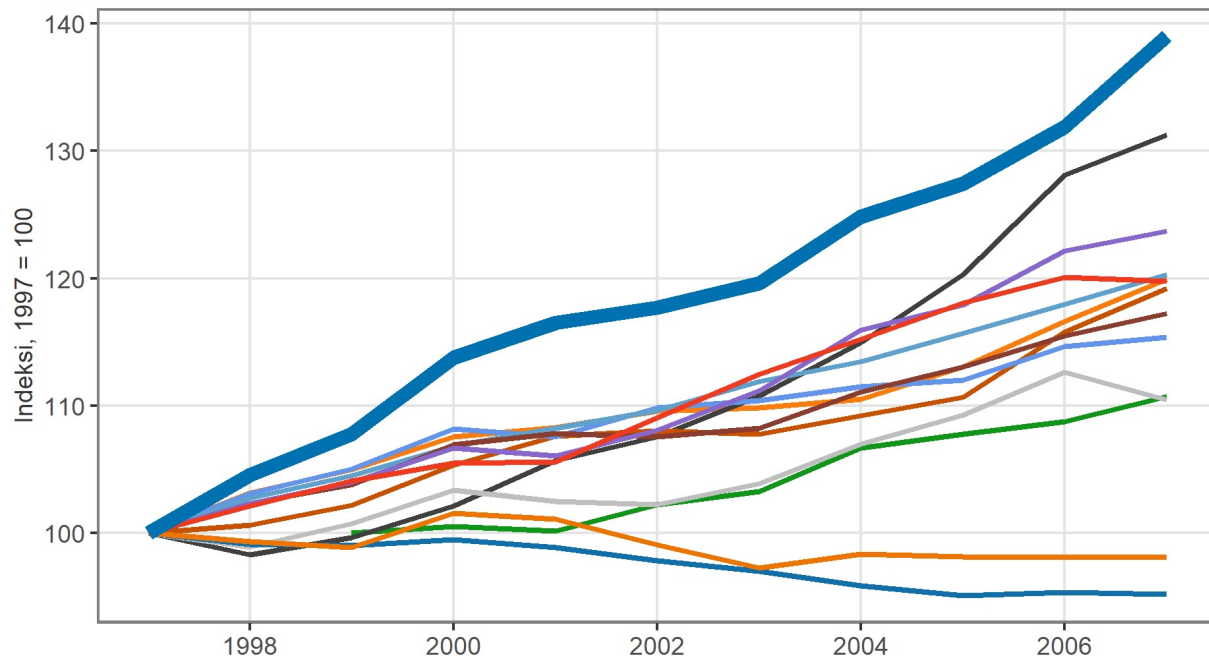
Tuottavuus → kilpailukyky

Kilpailukyky → tuottavuus?

Markku Stenborg

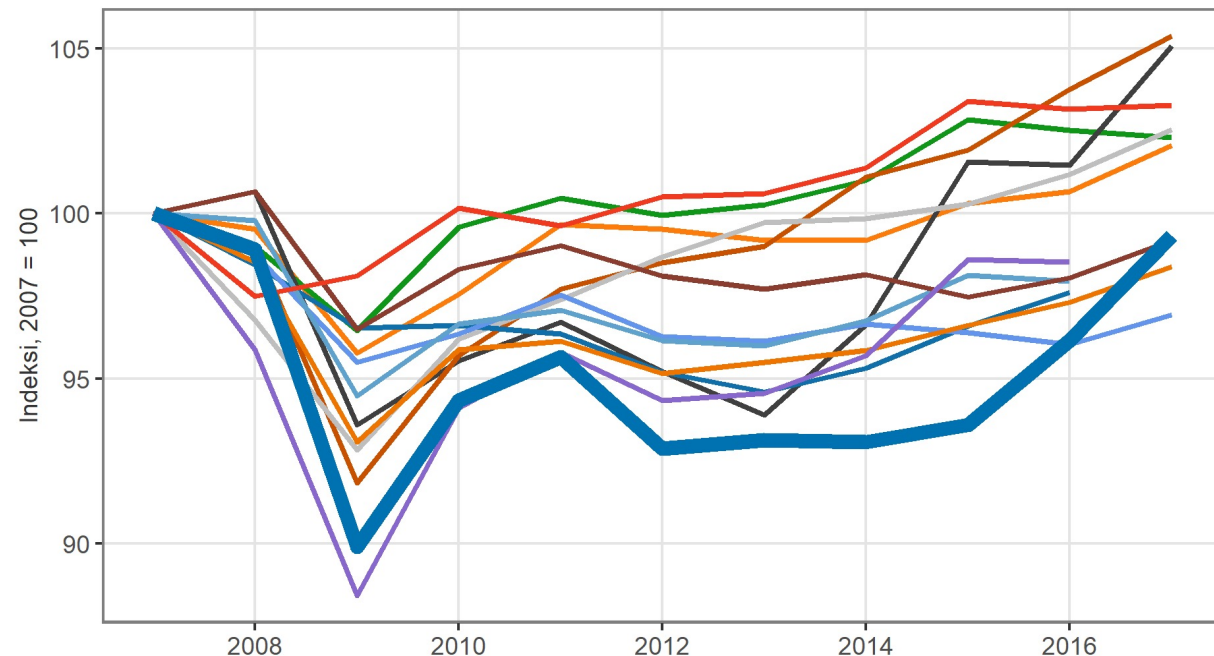
Suomen nopea kokonaistuottavuuden kasvu putosi FK:ssä, erittäin hidasta sen jälkeen, mutta kiihtyi uudelleen 2015

Kokonaistuottavuuden kasvu, markkinasektori, 1997=100

Suomi Tsekki Espanja Italia Yhdysvallat
Itävalta Saksa Ranska Alankomaat
Belgia Tanska Iso Britannia Ruotsi

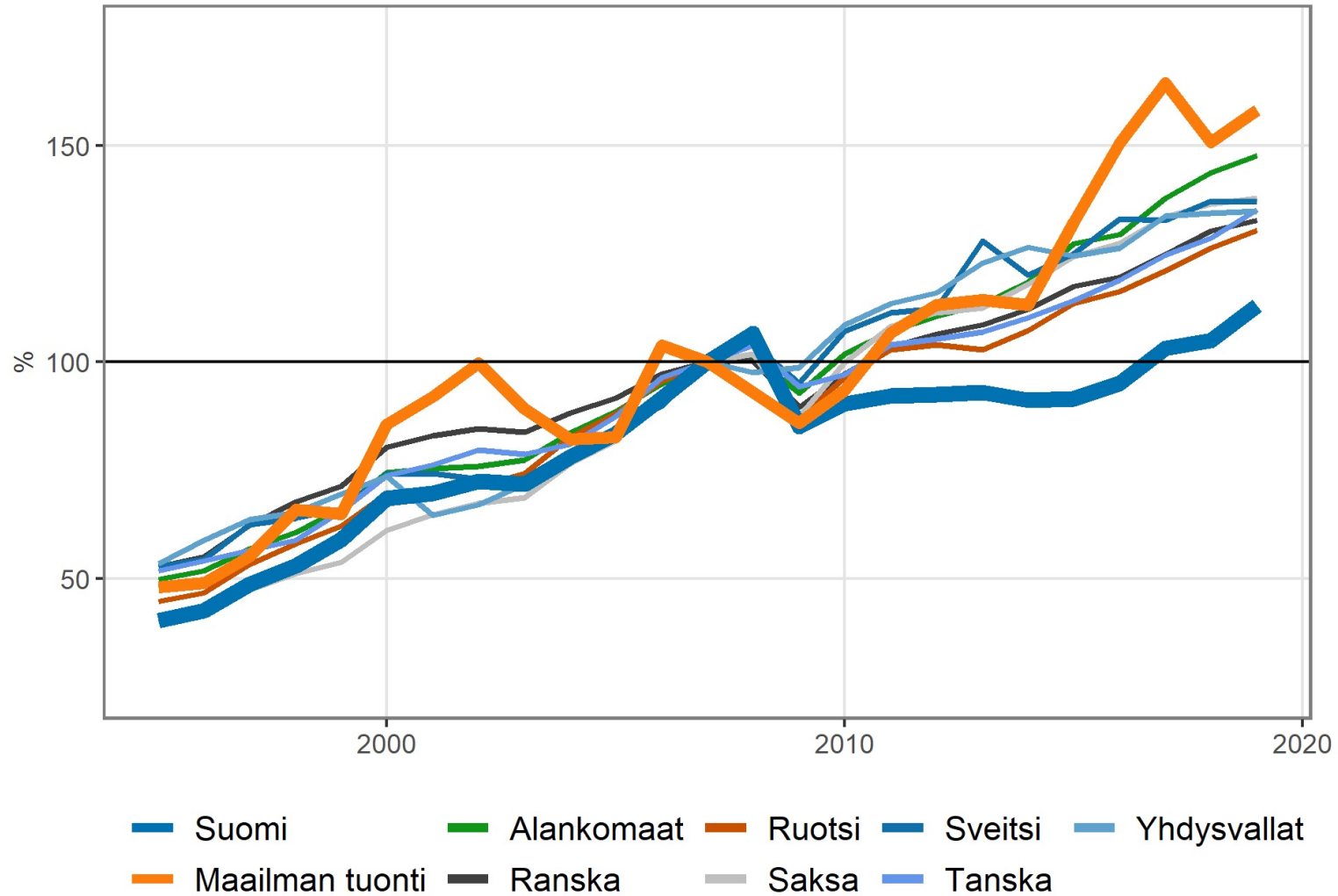
Kokonaistuottavuuden kasvu, markkinasektori, 2007=100

Suomi Tsekki Espanja Italia Yhdysvallat
Itävalta Saksa Ranska Alankomaat
Belgia Tanska Iso Britannia Ruotsi

Viennin markkinaosuuden kasvu taittui laskuksi

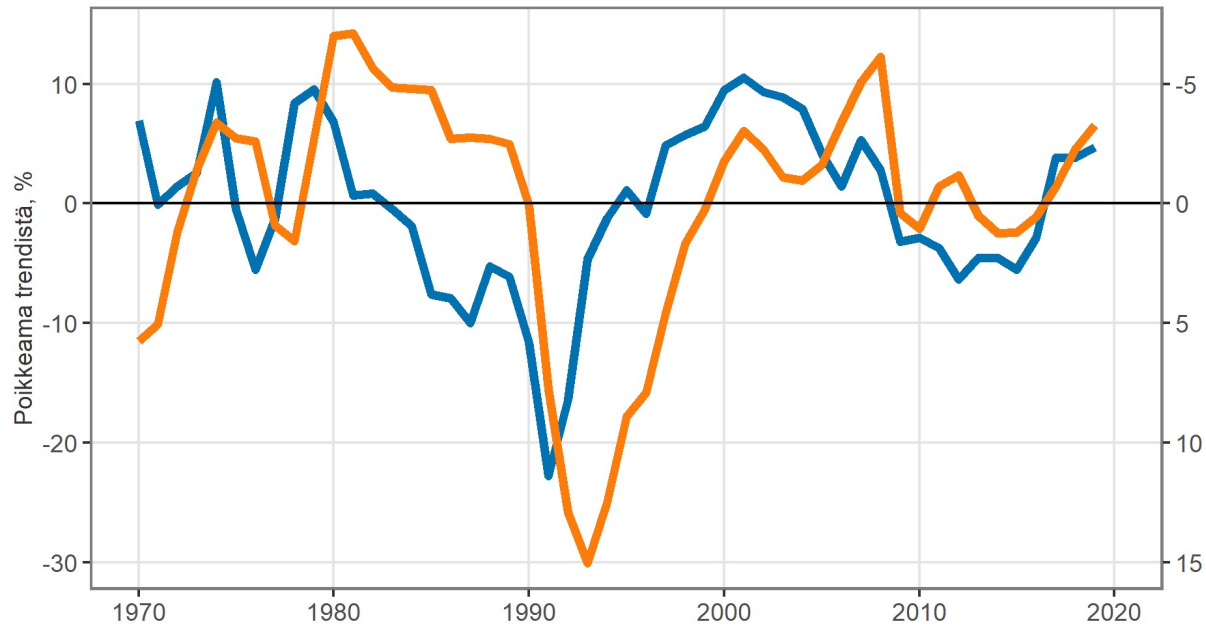
Maailman tavara- ja palvelutuonti ja eräiden maiden vienti, 2007=100

Talouden logiikka kytkee lyhyen ja pitkän kilpailukyvyn (1)

Hintakilpailukyky → vaihtelevat viiveet → tilaukset → työtunnit

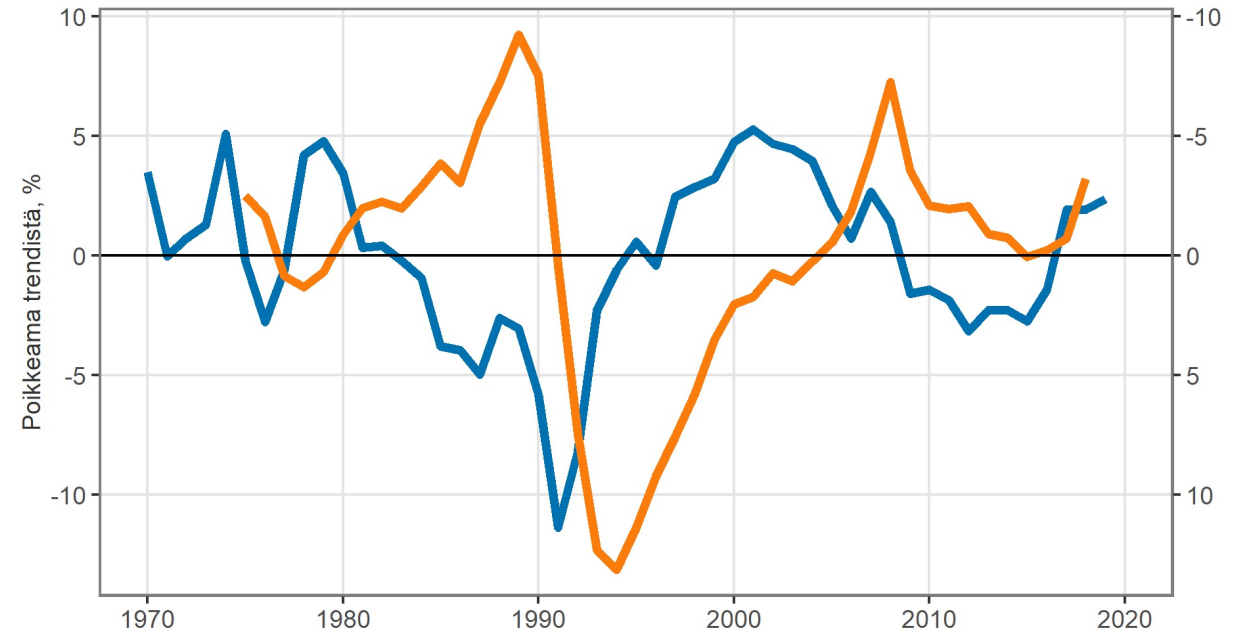
Kansantalouden suhteelliset reaaliset yksikkötyökustannukset ja teollisuuden tehdyt työtunnit

- Koko talouden reaaliset suhteelliset yksikkötyökustannukset (käännetty asteikko oik.)
- Teollisuuden tehdyt työtunnit

Lähde: AMECO, Tuottavuuslautakunta

Kansantalouden suhteelliset reaaliset yksikkötyökustannukset ja yksityisten palveluiden tehdyt työtunnit

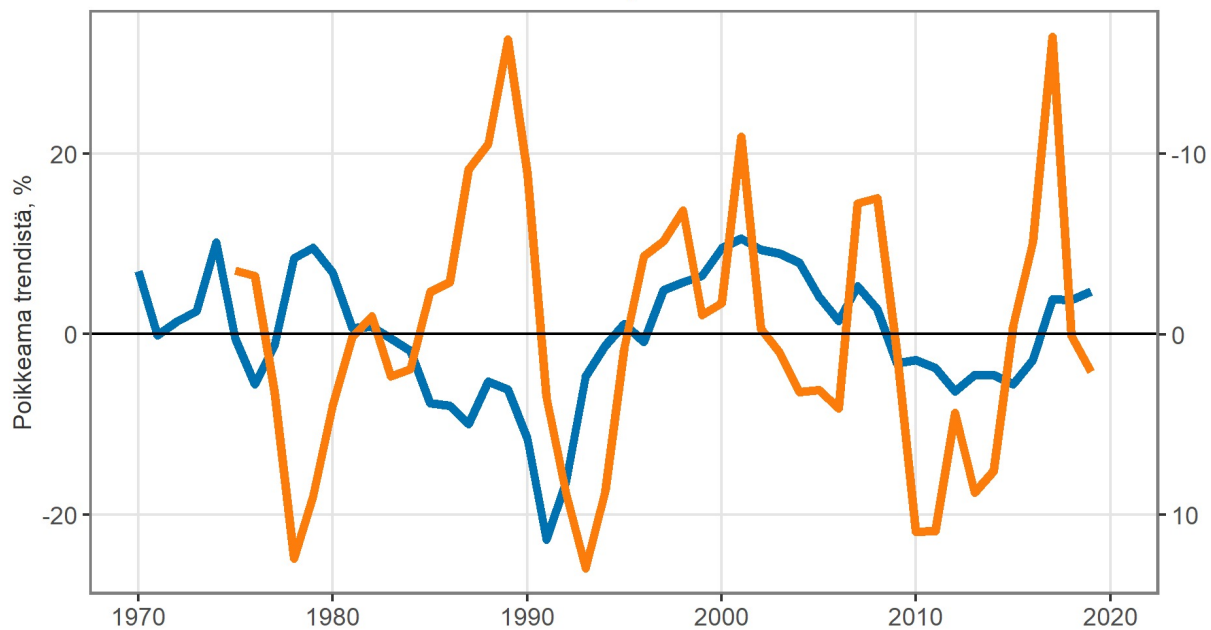
- Koko talouden reaaliset suhteelliset yksikkötyökustannukset (käännetty asteikko oik.)
- Yksityiset palvelut pl. kiinteistöjen omistus

Lähde: AMECO, Tuottavuuslautakunta

Talouden logiikka kytkee lyhyen ja pitkän kilpailukyvyn (2)

Hintakilpailukyky → vaihtelevat viiveet → tilaukset → investoinnit

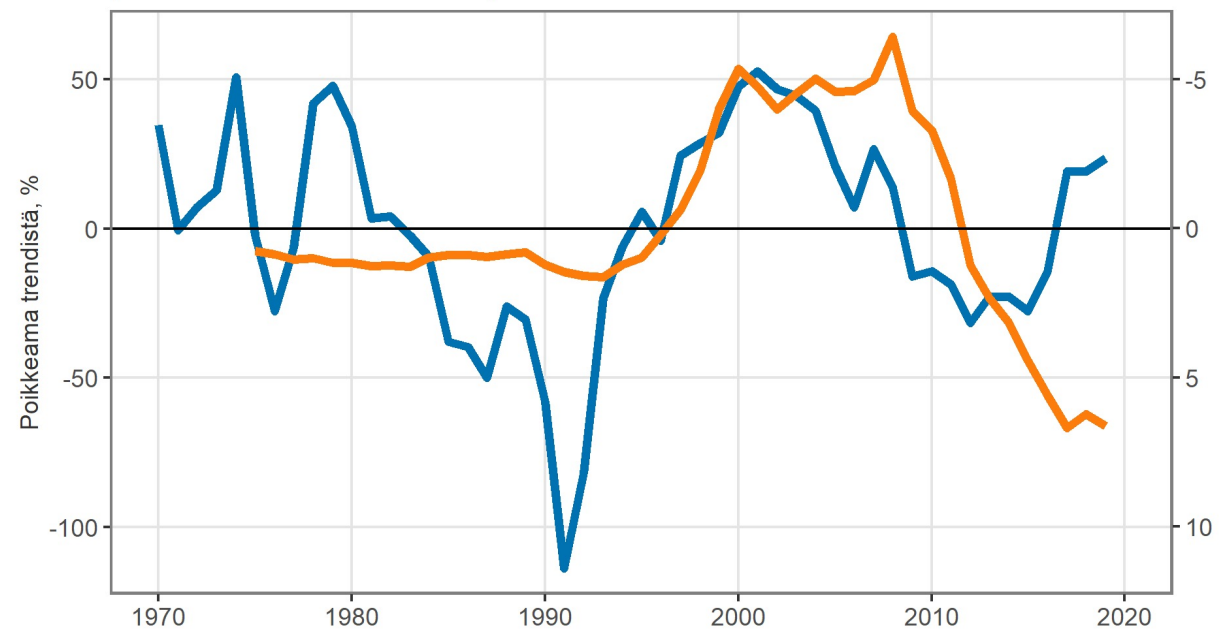
Kansantalouden suhteelliset reaaliset yksikkötyökustannukset ja teollisuuden investoinnit koneisiin ja laitteisiin

- Koko talouden reaaliset suhteelliset yksikkötyökustannukset (käännetty asteikko oik.)
- Teollisuuden investoinnit koneisiin ja laitteisiin

Lähde: AMECO, Tuottavuuslautakunta

Kansantalouden suhteelliset reaaliset yksikkötyökustannukset ja panostus tutkimukseen ja kehittämiseen

- Koko talouden reaaliset suhteelliset yksikkötyökustannukset (käännetty asteikko oik.)
- Tutkimus ja kehittäminen

Lähde: AMECO, Tuottavuuslautakunta